

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ПРАКТИЧНОЇ КУЛЬТУРОЛОГІЇ ТА АРТМЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Ректор
Валерій МАРЧЕНКО
«__» _____ 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
АКАДЕМІЧНЕ ПИСЬМО АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ
для здобувачів вищої освіти

Галузь знань
Спеціальність
Освітній рівень
Освітня програма
Вид дисципліни

В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»
В9 «Історія та археологія»
третій (освітньо-науковий)
«Історія української культури»
обов'язкова

Форма навчання	денна, заочна
Навчальний рік	2025/2026
Кількість кредитів ECTS	9/270
Мова викладання, навчання й оцінювання	англійська, українська
Форма підсумкового контролю	екзамен, залік

Розробник:

Польщак Анелія Леонідівна, доцент кафедри гуманітарних дисциплін

ЗАТВЕРДЖЕНО:

В.о. завідувача кафедри
гуманітарних дисциплін

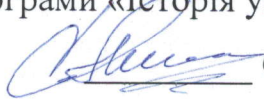

Сергій ЛИТВИН

Протокол № 1 від 28 серпня 2025 р.

Погоджено з гарантом освітньої програми «Історія української культури»

Гарант освітньої програми

Сергій ЛИТВИН

© Польщак А.Л., 2025

© НАКККіМ, 2025

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Анотація (опис) навчальної дисципліни (зокрема міждисциплінарні зв'язки).

Дисципліна «Академічне письмо англійською мовою» належить до переліку обов'язкових дисциплін здобувачів вищої освіти ОП «Історія української культури» спеціальності В9 «Історія та археологія» третього (освітньо-наукового) рівня і вивчається на першому, другому курсі у 2, 3, 4 семестрах. Формою підсумкового контролю є залік (2 семестр) і екзамен (третій, четвертий семестри). Загальна кількість годин – 270 (кредитів ЄКТС – 9).

Денна форма: контактні години: практичні – 72 год., модульний контроль – 18 год., для самостійної роботи здобувачів визначено 180 год.

Заочна форма: контактні години: практичні – 18 год., модульний контроль – 6 год., для самостійної роботи здобувачів визначено 246 год.

Дисципліна «Академічне письмо англійською мовою» (English Academic Writing) передбачає здобуття аспірантами мовних компетенцій, необхідних для розуміння й аналізу усних і письмових наукових та суспільно-політичних текстів, для презентації й обговорення результатів своєї наукової діяльності англійською мовою в усній і письмовій формах, а також формування уміння в повному обсязі донести свою думку до читача.

Академічне письмо передбачає формування складного й багатопланового комплексу компетенцій, без яких неможливе здійснення наукового дослідження у закладі вищої освіти. Цей комплекс передбачає формування як лінгвістичних (мовних, синтаксичних, стилістичних, риторичних), так і металінгвістичних компетенцій, зокрема, вміння логічно та критично мислити, аналізувати і синтезувати інформацію, аналізувати та реферувати англомовні й україномовні джерела за фахом англійською мовою.

Академічне письмо – це традиційний вид компетенції. У наш час воно стає більш актуальним в умовах розвитку міжнародних обмінів, інформаційних процесів, академічної мобільності. Тільки глибоке осмислення риторичних навичок дає змогу майбутньому спеціалісту вийти в соціальний простір, бути конкурентоспроможним у професійній сфері та в міжнародних наукових комунікаціях. Усі ці навички повинні відповідати міжнародним стандартам. Академічне письмо є важливим компонентом мовної діяльності в більшості професій.

2. Мета дисципліни полягає у вдосконаленні в аспірантів мовних компетенцій, необхідних для вільного розуміння усних і письмових наукових текстів, зокрема вивченні особливостей функціонування англійської мови в науковій писемній комунікації, засвоєнні специфіки англомовного академічного письма через ознайомлення із сучасними автентичними науковими текстами та виявленні їх структурних, змістовних, мовних і комунікативних рис, а також у формуванні навичок і вмінь продукування якісних текстів фахового спрямування англійською мовою для ефективної науково-дослідницької діяльності аспірантів. Дисципліна сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти знань, умінь і навичок, які допомагають у досягненні таких результатів навчання:

- вільно презентувати й обговорювати з фахівцями і нефаківцями результати власних оригінальних наукових досліджень, продукувати і

грамотно оформлювати різножанрові наукові тексти відповідно до сучасних вимог (стаття, есе, презентація, виступ на конференції, публічна науково-популярна чи наукова лекція тощо);

- кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних вітчизняних і зарубіжних наукових виданнях – демонструвати належний рівень володіння іноземною мовами для реалізації письмової й усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного та наукового спілкування; презентувати результати своїх досліджень іноземною мовою.

3. Завдання курсу полягає в підготовці аспірантів і здобувачів для самостійної науково-дослідницької діяльності, набутті навичок користування оригінальною англomовною науковою літературою та періодикою з фаху, укладати тези, анотації, резюме, реферати, наукові статті, огляди літератури, конференційні матеріали, робити доповіді й повідомлення на наукових конференціях, брати участь в обговоренні та дискусії англійською мовою. Рівень володіння аспірантами іноземною мовою (C1) передбачає вільне розуміння достатньо складних і об'ємних текстів, дозволяє ефективно користуватися мовою в суспільному житті, навчанні та роботі, логічно та детально висловлюватися на суспільно-політичні теми, демонструючи професійне володіння граматичними структурами, конекторами тощо. Досягнення рівня комунікативної компетенції C1 забезпечує можливість освоєння різних освітніх програм і курсів іноземною мовою, як в рамках очної та змішаної форм навчання, так і в дистанційному режимі.

На кандидатському екзамені аспіранти і здобувачі повинні продемонструвати певний рівень сформованості функціональної, мовної та мовленнєвої компетенцій. Також аспіранти і здобувачі мають продемонструвати навички реферування, анотування та перекладу оригінальної літератури з фаху.

Навчальна дисципліна «*Академічне письмо англійською мовою*» має міждисциплінарні зв'язки з такими дисциплінами: «Підготовка дослідницького проекту та презентація результатів наукових досліджень», «Інформаційні технології в практиці наукових досліджень».

4. Компетентності, яких набуває здобувач при вивченні дисципліни відповідно до освітньої програми:

Інтегральна компетентність:

Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері історії української культури, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних наукових джерел.

ЗК3. Здатність організовувати творчу діяльність та процес проведення наукових досліджень.

ЗК6. Здатність розробляти та реалізовувати наукові проекти і програми в галузі гуманітарних (історичних) наук.

Спеціальні компетентності (СК):

СК1. Здатність визначати актуальні теоретичні та прикладні історико-культурологічні та соціокультурні проблем на глобальному, національному і локальному рівнях.

СК3. Комплексність у виявленні, постановці та вирішенні наукових задач та проблем у галузі історії.

Програмні результати навчання :

ПРН2. Вміння та навички формулювати мету, задачі, структуру, об'єкт та предмет дисертаційного дослідження, виявляти та вирішувати наукові задачі та проблеми у галузі історії.

ПРН4. Вміння та навички генерувати власні ідеї та приймати обґрунтовані рішення, розробляти та реалізовувати наукові проекти і програми в галузі історико-культурологічних досліджень

ПРН6. Знання та розуміння основних теоретичних понять у галузі інформаційних технологій та інформаційних систем. Знання методик та алгоритмів обробки великих масивів даних за допомогою інформаційних технологій. Вміння та навички використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, застосовувати інформаційні технології для обробки та аналізу результатів експериментальних досліджень і їх представлення.

ПРН7. Вміння та навички організовувати самоперевірку відповідності матеріалів дисертаційного дослідження встановленими вимогам.

ПРН9. Знання іноземної мови та вміння і навички використовувати її для представлення наукових результатів в усній та письмовій формах, спілкування в іншомовному науковому і професійному середовищах, вміння працювати спільно з дослідниками з інших країн.

ПРН10. Підготовка та публікація наукових статей, монографій, науково-методичних рекомендацій, тез доповідей. Участь у виконанні бюджетних, госпдоговірних та ініціативних науково-дослідних робіт (тем).

Програма навчальної дисципліни складається з дев'яти модулів:

- Модуль 1. *Текст і його характеристики***
- Модуль 2. *Англомовний науковий дискурс***
- Модуль 3. *Реферування й анотування***
- Модуль 4. *Міжнародні наукові публікації***
- Модуль 5. *Структура наукової статті***
- Модуль 6. *Представлення результатів дослідження***
- Модуль 7. *Особливості наукового мовлення***
- Модуль 8. *Наукова термінологія***
- Модуль 9. *Міжнародна наукова співпраця.***

1. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назва розділу і теми	кількість годин			
		денна форма			
		усього	у тому числі		
п	м.к.		с.р.		
МОДУЛЬ 1. ТЕКСТ І ЙОГО ХАРАКТЕРИСТИКИ					
1.1.	Основні властивості тексту. Загальні характеристики структури суспільно-політичних і наукових текстів. Лінгвістичні та стилістичні ознаки англомовного наукового дискурсу	28	8		20
	Модульний контроль	2		2	
	Разом за модуль 1	30	8	2	20
МОДУЛЬ 2. АНГЛОМОВНИЙ НАУКОВИЙ ДИСКУРС					
2.1.	Розподіл інформації в тексті. Основні письмові жанри англомовного наукового дискурсу. Робота з текстами суспільно-політичного та наукового спрямування	28	8		20
	Модульний контроль	2		2	
	Разом за 2 модуль	30	8	2	20
МОДУЛЬ 3. РЕФЕРУВАННЯ Й АНОТУВАННЯ					
3.1.	Методики реферування й анотування суспільно-політичних і наукових джерел. Методи реферування й анотування з перекладом	28	8		20
	Модульний контроль	2		2	
	Разом за 3 модуль	30	8	2	20
	Разом за семестр	90	24	6	60
МОДУЛЬ 4. МІЖНАРОДНІ НАУКОВІ ПУБЛІКАЦІЇ					
4.1.	Міжнародні вимоги до написання й оформлення наукових публікацій. Підготовка до написання дослідницького проєкту англійською мовою. Усна презентація результатів наукового дослідження	28	8		20
	Модульний контроль	2		2	
	Разом за 4 модуль	30	8	2	20
МОДУЛЬ 5. СТРУКТУРА НАУКОВОЇ СТАТТІ					
5.1.	Наукова стаття. Структурні елементи наукової статті (Abstract, Introduction, Literature Review, Methods, Results, Discussion, Conclusion). Вимоги міжнародних наукових видань до наукових статей. Вимоги до оформлення списку літератури	28	8		20
	Модульний контроль	2		2	
	Разом за 6 модуль	30	8	2	20
МОДУЛЬ 6. ПРЕДСТАВЛЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕННЯ					
6.1.	Наукові тези й представлення результатів дослідження. Презентація результатів наукових досліджень у формі постерів і презентацій. Особливості вербальної та невербальної академічної комунікації. Соціокультурний і лінгвістичний аспект наукового спілкування на міжнародних конференціях	28	8		20
	Модульний контроль	2		2	
	Разом за 6 модуль	30	8	2	20
	Разом за семестр	90	24	6	60

МОДУЛЬ 7. ОСОБЛИВОСТІ НАУКОВОГО МОВЛЕННЯ

7.1.	Граматичні особливості наукового мовлення. Особливості синтаксису й пунктуації. Типові словосполучення англomовних автентичних академічних текстів	28	8		20
	Модульний контроль	2		2	
	Разом за модуль	30	8	2	20

МОДУЛЬ 8. НАУКОВА ТЕРМІНОЛОГІЯ

8.1.	Стилістична специфіка й жанри наукового тексту. Особливості композиції наукових текстів різних жанрів. Наукова термінологія за темою дослідження	28	8		20
	Модульний контроль	2		2	
	Разом за 8 модуль	30	8	2	20

МОДУЛЬ 9. МІЖНАРОДНА НАУКОВА СПІВПРАЦЯ

9.1.	Міжнародна наукова співпраця. Пошук міжнародних програм і грантів. Написання мотиваційного листа для участі у міжнародній науковій програмі. Лист-пропозицій дослідження (Research Statement). Структура і типи рекомендаційних листів (Reference Letters). Соціокультурні особливості академічної онлайн комунікації	28	8		20
	Модульний контроль	2		2	
	Разом за 9 модуль	30	8	2	20
	Разом за семестр	90	24	6	60
	Разом з дисципліни	270	72	18	180

№ з/п	Назва розділу і теми	кількість годин			
		усього	заочна форма		
			п	м.к.	с.р.
МОДУЛЬ 1. ТЕКСТ І ЙОГО ХАРАКТЕРИСТИКИ					
1.1.	Основні властивості тексту. Загальні характеристики структури суспільно-політичних і наукових текстів. Лінгвістичні та стилістичні ознаки англomовного наукового дискурсу	30	2		28
	Разом за модуль 1	30	2		28
МОДУЛЬ 2. АНГЛОМОВНИЙ НАУКОВИЙ ДИСКУРС					
2.1.	Розподіл інформації в тексті. Основні письмові жанри англomовного наукового дискурсу. Робота з текстами суспільно-політичного та наукового спрямування	30	2		28
	Разом за 2 модуль	30	2		28
МОДУЛЬ 3. РЕФЕРУВАННЯ Й АНОТУВАННЯ					
3.1.	Методики реферування й анотування суспільно-політичних і наукових джерел. Методи реферування й анотування з перекладом	28	2		26
	Модульний контроль	2		2	
	Разом за 3 модуль	30	2	2	26
	Разом за семестр	90	6	2	82

МОДУЛЬ 4. МІЖНАРОДНІ НАУКОВІ ПУБЛІКАЦІЇ					
4.1.	Міжнародні вимоги до написання й оформлення наукових публікацій. Підготовка до написання дослідницького проекту англійською мовою. Усна презентація результатів наукового дослідження	30	2		28
Разом за 4 модуль		30	2		28
МОДУЛЬ 5. СТРУКТУРА НАУКОВОЇ СТАТТІ					
5.1.	Наукова стаття. Структурні елементи наукової статті (Abstract, Introduction, Literature Review, Methods, Results, Discussion, Conclusion). Вимоги міжнародних наукових видань до наукових статей. Вимоги до оформлення списку літератури	30	2		28
Разом за 6 модуль		30	2		28
МОДУЛЬ 6. ПРЕДСТАВЛЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕННЯ					
6.1.	Наукові тези й представлення результатів дослідження. Презентація результатів наукових досліджень у формі постерів і презентацій. Особливості вербальної та невербальної академічної комунікації. Соціокультурний і лінгвістичний аспект наукового спілкування на міжнародних конференціях	28	2		26
Модульний контроль		2		2	
Разом за 6 модуль		30	2	2	26
Разом за семестр		90	6	2	82
МОДУЛЬ 7. ОСОБЛИВОСТІ НАУКОВОГО МОВЛЕННЯ					
7.1.	Граматичні особливості наукового мовлення. Особливості синтаксису й пунктуації. Типові словосполучення англійських автентичних академічних текстів	30	2		28
Разом за модуль		30	2		28
МОДУЛЬ 8. НАУКОВА ТЕРМІНОЛОГІЯ					
8.1.	Стилістична специфіка й жанри наукового тексту. Особливості композиції наукових текстів різних жанрів. Наукова термінологія за темою дослідження	30	2		28
Разом за 8 модуль		30	2		28
МОДУЛЬ 9. МІЖНАРОДНА НАУКОВА СПІВПРАЦЯ					
9.1.	Міжнародна наукова співпраця. Пошук міжнародних програм і грантів. Написання мотиваційного листа для участі у міжнародній науковій програмі. Лист-пропозицій дослідження (Research Statement). Структура і типи рекомендаційних листів (Reference Letters). Соціокультурні особливості академічної онлайн комунікації	28	2		26
Модульний контроль		2		2	
Разом за 9 модуль		30	2	2	26
Разом за семестр		90	6	2	82
Разом з дисципліни		270	18	6	246

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МОДУЛЬ 1. ТЕКСТ І ЙОГО ХАРАКТЕРИСТИКИ

Тема 1.1. ОСНОВНІ ВЛАСТИВОСТІ НАУКОВОГО ТЕКСТУ

Практичне заняття № 1 до теми 1.1.

Мета: напрацювання вміння та навичок роботи з науковим текстом.

Практичні завдання

Загальні характеристики структури наукових текстів. Лінгвістичні та стилістичні ознаки англomовного наукового дискурсу.

Передбачається розкриття поняття структури тексту і визначаються підходи оперативного виявлення структури змісту тексту.

Література: 1, 5, 7, 9.

Самостійна робота до теми 1.1.

Завдання до самостійної роботи:

- пошук, відбір, читання, критичний аналіз і анотування/реферування англomовних фахових наукових текстів;
- здійснення перекладу з англійської мови українською та навпаки фахових текстів;
- підготовка презентації результатів свого наукового дослідження англійською мовою з використанням прикладних програм і вебсервісів;
- реферування англійською мовою україномовних фахових текстів;
- укладання анотованої бібліографії;
- написання наукових текстів різних жанрів.

Література: 2, 5, 7, 10.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 1

Модульний контроль є результатом вивчення модуля, який містить підсумок усіх форм поточного контролю та виконання модульної контрольної роботи. Модульна контрольна робота проводиться у формі написання есе та перевірки навичок читання та письмового перекладу.

Критерії оцінювання

Максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати за модульну контрольну роботу, становить **5 балів**.

Співвідношення складників оцінки модульної контрольної роботи:

- здобувач демонструє достатнє володіння фонетичними навиками та вміннями – **1 бал**;
- при глибокому володінні та правильному вживанню лексичних одиниць та словарним запасом – **2 бали**;
- правильне використання граматичних явищ і правильна побудова синтаксичних структур – **1 бал**;
- навички та вміння монологічного мовлення – **1 бал**.

МОДУЛЬ 2. АНГЛОМОВНИЙ НАУКОВИЙ ДИСКУРС

Тема 2.1. РОЗПОДІЛ ІНФОРМАЦІЇ В ТЕКСТІ

Практичне заняття № 2 до теми 2.1.

Мета: вивчити основні письмові жанри англомовних текстів.

Практичні завдання

Основні письмові жанри англомовного наукового дискурсу. Робота з текстами наукового спрямування.

Розкриваються різні підходи до поняття інформації. Визначається структура розподілу інформації в абзаці й тексті, а також пропонуються методи виділення інформативних фрагментів наукового тексту.

Література: 5, 6, 12.

Самостійна робота до теми 2.1.

Завдання до самостійної роботи:

- пошук, відбір, читання, критичний аналіз та анотування/реферування англомовних фахових наукових текстів;
- здійснення перекладу з англійської мови українською та навпаки фахових текстів;
- підготовка презентації результатів свого наукового дослідження англійською мовою з використанням прикладних програм і вебсервісів;
- реферування англійською мовою україномовних фахових текстів;
- укладання анотованої бібліографії;
- написання наукових текстів різних жанрів.

Література: 3, 6, 12.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 2

Модульний контроль є результатом вивчення модуля, який містить підсумок усіх форм поточного контролю та виконання модульної контрольної роботи. Модульна контрольна робота проводиться у формі написання есе та перевірки навичок читання та письмового перекладу.

Критерії оцінювання

Максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати за модульну контрольну роботу, становить **5 балів**.

Співвідношення складників оцінки модульної контрольної роботи:

- здобувач демонструє достатнє володіння фонетичними навиками та вміннями – **1 бал**;
- при глибокому володінні та правильному вживанню лексичних одиниць та словарним запасом – **2 бали**;
- правильне використання граматичних явищ і правильна побудова синтаксичних структур – **1 бал**;
- навички та вміння монологічного мовлення – **1 бал**.

МОДУЛЬ 3. РЕФЕРУВАННЯ Й АНОТУВАННЯ

Тема 3.1. МЕТОДИКИ РЕФЕРУВАННЯ Й АНОТУВАННЯ НАУКОВИХ ДЖЕРЕЛ

Практичне заняття № 3 до теми 3.1.

Мета: сформувати вміння та навички анотування/реферування англомовних фахових наукових текстів.

Практичні завдання

Методи реферування й анотування з перекладом.

Пропонуються методики реферування й анотування наукових текстів. Проводиться аналіз основних підходів до перекладу, їх характеристика і відмінності. Розглядаються методи реферування і написання анотації з перекладом.

Література: 1, 2, 12.

Самостійна робота до теми 3.1.

Завдання до самостійної роботи:

- пошук, відбір, читання, критичний аналіз і анотування/реферування англомовних фахових наукових текстів;
- здійснення перекладу з англійської мови українською та навпаки фахових текстів;
- підготовка презентації результатів свого наукового дослідження англійською мовою з використанням прикладних програм і вебсервісів;
- реферування англійською мовою україномовних фахових текстів;
- укладання анотованої бібліографії;
- написання наукових текстів різних жанрів.

Література: 9, 10.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 3

Модульний контроль є результатом вивчення модуля, який містить підсумок усіх форм поточного контролю та виконання модульної контрольної роботи. Модульна контрольна робота проводиться у формі написання есе та перевірки навичок читання та письмового перекладу.

Критерії оцінювання

Максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати за модульну контрольну роботу, становить **5 балів**.

Співвідношення складників оцінки модульної контрольної роботи:

- здобувач демонструє достатнє володіння фонетичними навиками та вміннями – **1 бал**;
- при глибокому володінні та правильному вживанню лексичних одиниць та словарним запасом – **2 бали**;
- правильне використання граматичних явищ і правильна побудова синтаксичних структур – **1 бал**;
- навички та вміння монологічного мовлення – **1 бал**.

МОДУЛЬ 4. МІЖНАРОДНІ НАУКОВІ ПУБЛІКАЦІЇ

Тема 4.1. МІЖНАРОДНІ ВИМОГИ ДО НАПИСАННЯ Й ОФОРМЛЕННЯ НАУКОВИХ ПУБЛІКАЦІЙ

Практичне заняття № 4 до теми 4.1.

Мета: ознайомити з міжнародними вимогами до написання й оформлення наукових публікацій.

Практичні завдання

Підготовка до написання дослідницького проєкту англійською мовою. Усна презентація результатів наукового дослідження.

Розглядається структура наукової статті та визначається її відмінність від суспільно-політичного тексту. Пропонуються способи викладу матеріалу наукової статті в рефераті.

Література: 4, 5, 7, 14.

Самостійна робота до теми 4.1.

Завдання до самостійної роботи:

- пошук, відбір, читання, критичний аналіз і анотування/реферування англійськомовних фахових наукових текстів;
- здійснення перекладу з англійської мови українською та навпаки фахових текстів;
- підготовка презентації результатів свого наукового дослідження англійською мовою з використанням прикладних програм і вебсервісів;
- реферування англійською мовою україномовних фахових текстів;
- укладання анотованої бібліографії;
- написання наукових текстів різних жанрів.

Література: 3, 5, 8, 14.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 4

Модульний контроль є результатом вивчення модуля, який містить підсумок усіх форм поточного контролю та виконання модульної контрольної роботи. Модульна контрольна робота проводиться у формі написання есе та перевірки навичок читання та письмового перекладу.

Критерії оцінювання

Максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати за модульну контрольну роботу, становить **5 балів**.

Співвідношення складників оцінки модульної контрольної роботи:

- здобувач демонструє достатнє володіння фонетичними навиками та вміннями – **1 бал**;
- при глибокому володінні та правильному вживанню лексичних одиниць і словарним запасом – **2 бали**;
- правильне використання граматичних явищ і правильна побудова синтаксичних структур – **1 бал**;
- навички та вміння монологічного мовлення – **1 бал**.

МОДУЛЬ 5. СТРУКТУРА НАУКОВОЇ СТАТТІ.

Тема 5.1. НАУКОВА СТАТТЯ

Практичне заняття № 5 до теми 5.1.

Мета: навчити основним структурним елементам наукової статті, ознайомити з вимогами до написання наукових статей.

Практичні завдання

Структурні елементи наукової статті (Abstract, Introduction, Literature Review, Methods, Results, Discussion, Conclusion). Вимоги міжнародних наукових видань до наукових статей. Вимоги до оформлення списку літератури.

Пропонується розглянути основні структурні елементи наукової статті, її основні відмінності від статей інших жанрів. Здобувачі вищої освіти ознайомлюються з вимогами міжнародних наукових видань до наукових статей і з вимогами правильного оформлення списку літератури.

Література: 1, 3, 10, 15

Самостійна робота до теми 5.1.

Завдання до самостійної роботи:

- пошук, відбір, читання, критичний аналіз і анотування/реферування англomовних фахових наукових текстів;
- здійснення перекладу з англійської мови українською та навпаки фахових текстів;
- підготовка презентації результатів свого наукового дослідження англійською мовою з використанням прикладних програм та вебсервісів;
- реферування англійською мовою україномовних фахових текстів;
- укладання анотованої бібліографії;
- написання наукових текстів різних жанрів.

Література: 2, 12.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 5

Модульний контроль є результатом вивчення модуля, який містить підсумок усіх форм поточного контролю та виконання модульної контрольної роботи. Модульна контрольна робота проводиться у формі написання есе та перевірки навичок читання та письмового перекладу.

Критерії оцінювання

Максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати за модульну контрольну роботу, становить **5 балів**.

Співвідношення складників оцінки модульної контрольної роботи:

- здобувач демонструє достатнє володіння фонетичними навиками та вміннями – **1 бал**;
- при глибокому володінні та правильному вживанню лексичних одиниць та словарним запасом – **2 бали**;
- правильне використання граматичних явищ і правильна побудова синтаксичних структур – **1 бал**;
- навички та вміння монологічного мовлення – **1 бал**.

МОДУЛЬ 6. ПРЕДСТАВЛЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕННЯ

Тема 6.1. НАУКОВІ ТЕЗИ ТА ПРЕДСТАВЛЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕННЯ

Практичне заняття № 6 до теми 6.1.

Мета: відпрацювати прийоми та навички презентації результатів наукових досліджень.

Практичне завдання

Презентація результатів наукових досліджень у формі презентацій. Особливості вербальної та невербальної академічної комунікації. Соціокультурний і лінгвістичний аспект наукового спілкування на міжнародних конференціях. Аспірантам пояснюються особливості усного та письмового наукового академічного спілкування. Англійська мова розглядається як засіб наукового спілкування. Розглядаються основні способи термінотворення. Англійські наукові ступені та вчені звання, офіційні форми звертання. Здобувачі вищої освіти складають доповідь-презентацію: «Знайомство на конференції».

Література: 2, 7, 16.

Самостійна робота до теми 6.1.

Завдання до самостійної роботи:

- пошук, відбір, читання, критичний аналіз і анотування/реферування англійськомовних фахових наукових текстів;
- здійснення перекладу з англійської мови українською та навпаки фахових текстів;
- підготовка презентації результатів свого наукового дослідження англійською мовою з використанням прикладних програм та вебсервісів;
- реферування англійською мовою україномовних фахових текстів;
- укладання анотованої бібліографії;
- написання наукових текстів різних жанрів.

Література: 2, 3, 7, 10.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 6

Модульний контроль є результатом вивчення модуля, який містить підсумок усіх форм поточного контролю та виконання модульної контрольної роботи. Модульна контрольна робота проводиться у формі написання есе та перевірки навичок читання та письмового перекладу.

Критерії оцінювання

Максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати за модульну контрольну роботу, становить **5 балів**.

Співвідношення складників оцінки модульної контрольної роботи:

- здобувач демонструє достатнє володіння фонетичними навичками та вміннями – **1 бал**;
- при глибокому володінні та правильному вживанню лексичних одиниць та словарним запасом – **2 бали**;
- правильне використання граматичних явищ і правильна побудова

- синтаксичних структур – **1 бал**;
- навички та вміння монологічного мовлення – **1 бал**.

МОДУЛЬ 7. ОСОБЛИВОСТІ НАУКОВОГО МОВЛЕННЯ

Тема 7.1. ГРАМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ НАУКОВОГО МОВЛЕННЯ

Практичне заняття № 7 до теми 7.1.

Мета: ознайомити з граматичними особливостями наукового мовлення.

Практичне завдання

Особливості синтаксису та пунктуації. Типові словосполучення англomовних автентичних академічних текстів.

На занятті здобувачі знайомляться з граматичними особливостями академічних текстів, з типовими словосполученнями, лексико-стилістичними та структурно-змістовими характеристиками наукового тексту.

Література: 1, 2, 7, 9, 10.

Самостійна робота до теми 7.1.

Завдання до самостійної роботи:

- пошук, відбір, читання, критичний аналіз і анотування/реферування англomовних фахових наукових текстів;
- здійснення перекладу з англійської мови українською та навпаки фахових текстів;
- підготовка презентації результатів свого наукового дослідження англійською мовою з використанням прикладних програм та вебсервісів;
- реферування англійською мовою україномовних фахових текстів;
- укладання анотованої бібліографії;
- написання наукових текстів різних жанрів.

Література: 4, 7, 9, 11.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 7

Модульний контроль є результатом вивчення модуля, який містить підсумок усіх форм поточного контролю та виконання модульної контрольної роботи. Модульна контрольна робота проводиться у формі написання есе та перевірки навичок читання та письмового перекладу.

Критерії оцінювання

Максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати за модульну контрольну роботу, становить **5 балів**.

Співвідношення складників оцінки модульної контрольної роботи:

- здобувач демонструє достатнє володіння фонетичними навиками та вміннями – **1 бал**;
- при глибокому володінні та правильному вживанню лексичних одиниць та словарним запасом – **2 бали**;
- правильне використання граматичних явищ і правильна побудова

- синтаксичних структур – 1 бал;
- навички та вміння монологічного мовлення – 1 бал.

МОДУЛЬ 8. НАУКОВА ТЕРМІНОЛОГІЯ

Тема 8.1. СТИЛІСТИЧНА СПЕЦИФІКА ТА ЖАНРИ НАУКОВОГО ТЕКСТУ. РІЗНОВИДИ ПЕРЕКЛАДУ

Практичне заняття № 8 до теми 8.1.

Мета: навчити особливостям композиції наукових текстів і вивчити спеціальні терміни.

Практичне завдання

Особливості композиції наукових текстів різних жанрів. Наукова термінологія за темою дослідження. Навчання в аспірантурі. Порядок слів в англійському реченні. Аспіранти знайомляться з особливостями композиції наукових текстів та спеціальними термінами, латинською аббревіатурою та скороченнями. Різновиди та способи перекладу. Етапи створення та редагування тексту перекладу.

Література: 3, 4, 12.

Самостійна робота до теми 8.1.

Завдання до самостійної роботи:

- пошук, відбір, читання, критичний аналіз і анотування/реферування англійськомовних фахових наукових текстів;
- здійснення перекладу з англійської мови українською та навпаки фахових текстів;
- підготовка презентації результатів свого наукового дослідження англійською мовою з використанням прикладних програм і вебсервісів;
- реферування англійською мовою україномовних фахових текстів;
- укладання анотованої бібліографії;
- написання наукових текстів різних жанрів.

Література: 9, 13, 14.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 8

Модульний контроль є результатом вивчення модуля, який містить підсумок усіх форм поточного контролю та виконання модульної контрольної роботи. Модульна контрольна робота проводиться у формі написання есе та перевірки навичок читання та письмового перекладу.

Критерії оцінювання

Максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати за модульну контрольну роботу, становить **5 балів**.

Співвідношення складників оцінки модульної контрольної роботи:

- здобувач демонструє достатнє володіння фонетичними навиками та вміннями – 1 бал;

- при глибокому володінні та правильному вживанню лексичних одиниць та словарним запасом – **2 бали**;
- правильне використання граматичних явищ і правильна побудова синтаксичних структур – **1 бал**;
- навички та вміння монологічного мовлення – **1 бал**.

МОДУЛЬ 9. МІЖНАРОДНА НАУКОВА СПІВПРАЦЯ

Тема 9.1. МІЖНАРОДНА НАУКОВА СПІВПРАЦЯ

Практичне заняття № 9 до теми 9.1.

Мета: навчити прийомам пошуку міжнародних програм і грантів, ознайомити з соціокультурними особливостями наукової комунікації.

Практичне завдання

Пошук міжнародних програм і грантів. Написання мотиваційного листа для участі у міжнародній науковій програмі. Лист-пропозицій дослідження (Research Statement). Структура і типи рекомендаційних листів (Reference Letters). Соціокультурні особливості академічної онлайн комунікації.

Аспіранти навчаються писати мотиваційні листи для участі в міжнародних наукових програмах, листи з пропозиціями по темі своїх досліджень. Також вивчають структуру та типи рекомендаційних листів і знайомляться із соціокультурними особливостями наукової онлайн комунікації, складають доповідь-презентацію «Міжнародна наукова співпраця».

Література: 2, 3, 11, 15.

Самостійна робота до теми 9.1.

Завдання до самостійної роботи:

- пошук, відбір, читання, критичний аналіз і анотування/реферування англomовних фахових наукових текстів;
- здійснення перекладу з англійської мови українською та навпаки фахових текстів;
- підготовка презентації результатів свого наукового дослідження англійською мовою з використанням прикладних програм і вебсервісів;
- реферування англійською мовою україномовних фахових текстів;
- укладання анотованої бібліографії;
- написання наукових текстів різних жанрів.

Література: 1, 3, 10.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 9

Модульний контроль є результатом вивчення модуля, який містить підсумок усіх форм поточного контролю та виконання модульної контрольної роботи. Модульна контрольна робота проводиться у формі написання есе та перевірки навичок читання та письмового перекладу.

Критерії оцінювання

Максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати за модульну контрольну роботу, становить **5 балів**.

Співвідношення складників оцінки модульної контрольної роботи:

- здобувач демонструє достатнє володіння фонетичними навиками та вміннями – **1 бал**;
- при глибокому володінні та правильному вживанню лексичних одиниць та словарним запасом – **2 бали**;
- правильне використання граматичних явищ і правильна побудова синтаксичних структур – **1 бал**;
- навички та вміння монологічного мовлення – **1 бал**.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ

(за формами контролю)

№ з/п	Назви виду роботи, способи набуття знань	Бали за 1 заняття	Бали за всі заняття (максимальні)		
			1 модуль	2 модуль	3 модуль
1	Практичні заняття	5	4x5=20	4x5=20	4x5=20
2	Модульна контрольна робота	5	1x5=5	1x5=5	1x5=5
	Усього за семестр		25	25	25
	Залік		25		
	Разом з дисципліни за семестр		25+25+25+25 = 100 балів		

№ з/п	Назви виду роботи, способи набуття знань	Бали за 1 заняття	Бали за всі заняття (максимальні)		
			4 модуль	5 модуль	6 модуль
1	Практичні заняття	5	4x5=20	4x5=20	4x5=20
2	Модульна контрольна робота	5	1x5=5	1x5=5	1x5=5
	Усього за семестр		25	25	25
	Екзамен		25		
	Разом з дисципліни за семестр		25+25+25+25 = 100 балів		

№ з/п	Назви виду роботи, способи набуття знань	Бали за 1 заняття	Бали за всі заняття (максимальні)		
			7 модуль	8 модуль	9 модуль
1	Практичні заняття	5	4x5=20	4x5=20	4x5=20
2	Модульна контрольна робота	5	1x5=5	1x5=5	1x5=5
	Усього за семестр		25	25	25
	Екзамен		25		
	Разом з дисципліни за семестр		25+25+25+25 = 100 балів		

ПИТАННЯ ДО ЕКЗАМЕНУ / ЗАЛІКУ

1. Граматичні форми та структури, що є типовими для наукового стилю англійської мови.
2. Основна загальнонаукова лексика та галузева лексика зі спеціалізації.
3. Структурні та змістовні відмінності текстів основних академічних жанрів.
4. Лексичні та граматичні особливості композиційних розділів наукової статті.
5. Основні моделі, вирази, фрази та граматичні структури для реферативного та анотативного викладу наукового тексту.
6. Англійська галузева термінологія зі спеціалізації та загальнонаукова лексика в писемному мовленні.
7. Написання вступної частини й анотацію до статті англійською мовою.
8. Обґрунтування та викладення плану власного наукового дослідження англійською мовою.
9. Реферування українських текстів англійською мовою.
10. Написання резюме, листа запитав/заявки на участь у конференції.
11. Ведення електронного листування з дотриманням нормативних вимог до наукового стилю комунікації.
12. Реферат як самостійне наукове дослідження. Оформлення реферату.
13. Написання тез до наукового тексту англійською мовою.
14. Наукове дослідження дисертанта.
15. Написання огляду літератури англійською мовою.
16. Різновиди та способи перекладу.
17. Загальнонаукові та спеціальні методи дослідження.
18. Англійські наукові ступені та вчені звання, офіційні форми звертання.
19. Спеціальні терміни. Латинські аббревіатури та скорочення.
20. Укладання словника-мінімуму з фаху (50 лексичних одиниць).

ВИМОГИ ДО ПРАКТИЧНОЇ ЧАСТИНИ

Для письмових робіт. Обсяг – 1 повна сторінка тексту (зокрема з вихідними даними і бібліографією) + ілюстрації (якщо це передбачено завданням). Шрифт – Times New Roman 14, міжрядковий інтервал – 1,5. Поля: всі – 2 см. Абзац – 1,25.

Структура вихідних даних: прізвище, ім'я / Курс, група / Назва дисципліни / дата виконання письмової роботи.

Список використаних джерел укладається за алфавітом та оформлюється згідно з вимогами Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015.

Для доповідей-презентацій. Загальний обсяг презентації – 5–7 слайдів

Перший слайд має містити такі інформації: прізвище, ім'я / Курс, група / Назва дисципліни / дата виконання письмової роботи / Тема дослідження.

Останній слайд – список використаних джерел укладається за алфавітом та оформлюється згідно з вимогами Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015.

Інші слайди мають розкривати тему дослідження. Слайди мають містити текст та можуть містити ілюстрації, графіки та ін. Шрифт – Times New Roman 16. міжрядковий інтервал – 1,25.

Доповідь до презентації – 7–8 хвилин (якщо інше не вказано до завдання).

Критерії оцінювання (5 балів).

- Здобувач у повному обсязі володіє лексичним запасом із заданої теми та коректно його використовує, демонструє достатній словниковий запас – **1 бал.**
- Правильно та доцільно використовує граматичні структури – **1 бал.**
- Вимова здобувача є правильною, він демонструє знання основних правил фонетики англійської мови, правил читання – **1 бал.**
- Здобувач надає повну, зрозумілу, зв'язну доповідь, яка є структурованою (містить вступ, детальну інформацію та заключну частину) – **0,5 бала.**
- Здобувач надає доцільну та цікаву інформацію із заданої теми та повністю її розкриває – **1 бал.**
- Матеріал подається цікаво та ілюстративно із залученням сучасних методів проведення презентацій – **0,5 бала.**

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧА

Відповідь здобувача оцінюється на:

➤ **Оцінку А (90-100)** – якщо повно та глибоко, розгорнуто, правильно та обґрунтовано викладено матеріал:

- здобувач виявляє глибокі знання усієї програми навчальної дисципліни;
- відображає чітко знання термінів, правильно формулює відповідь, робить власні висновки та узагальнення;
- застосовує теоретичні знання на практиці, робить власні висновки та

- узагальнення;
- розуміє можливості сучасних наукових методів та володіє цими методами на рівні, необхідному для вирішення практичних завдань, що постають при виконанні професійних обов'язків.
- **Оцінку В (82-89)** – якщо правильно та обґрунтовано викладено матеріал:
  - здобувач виявляє знання усієї програми навчальної дисципліни;
  - відображає чітко знання термінів, правильно формулює відповідь, робить певні узагальнення;
  - але відповідь не містить усіх необхідних відомостей про предмет запитання;
  - наявні незначні неточності у виконанні практичних завдань.
- **Оцінку С (74-81)** – якщо правильно викладено матеріал:
  - відображає знання термінів, логічно формулює відповідь, але наявні незначні недоліки у розкритті змісту понять, категорій, закономірностей, нечіткі їхні характеристики;
  - наявні неточності у виконанні практичних завдань.
- **Оцінку D (64-73)** – якщо відповідь здобувач є поверхневою, недостатньо аргументованою:
  - є неповною, не містить усіх необхідних відомостей про предмет запитання;
  - є не зовсім правильною: наявні недоліки у розкритті змісту понять, категорій, закономірностей, нечіткі їх характеристики;
  - свідчить про наявність прогалин у знаннях, зокрема не засвідчує повною мірою знання основних понять, концепцій, категорій;
  - не містить посилань на літературу;
  - викладена з порушенням логіки подання матеріалу.
  - містить багато граматичних, грубих стилістичних помилок та виправлень;
- **Оцінку E (60-63)** – якщо відповідь здобувача є поверхневою:
  - свідчить про наявність прогалин у знаннях, зокрема не засвідчує повною мірою знання основних понять, концепцій, категорій;
  - викладена з порушенням логіки подання матеріалу.
- **Оцінку FX (35-59)** – якщо здобувач не відповів на поставлене питання або відповідь є неправильною:
  - не розкриває сутності питання, або ж допущено грубі змістовні помилки, які свідчать про відсутність відповідних знань у здобувача чи їх безсистемність та поверховість;
  - не знає основних положень навчальної дисципліни та принципів аналізу ситуацій; не вміє сформулювати власну думку та викласти її.
- **Оцінку F (1-34)** – якщо здобувач не відвідував заняття, не відпрацював їх, не проявляв бажання пізнавати навчальну дисципліну.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену/заліку, курсового проєкту (роботи), практики
90–100	A	Відмінно
82–89	B	Добре
74–81	C	
64–73	D	Задовільно
60–63	E	
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Зарицький М. С. Переклад: створення та редагування. Київ : Парламентське вид-во, 2022. 120 с.
2. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад). Вінниця : Нова книга, 2021. 448 с.
3. Кузьміна К. А. Усний та письмовий переклад англомовних та україномовних суспільно-політичних текстів: навч. посіб. Київ : Освіта України, 2021. 229 с.
4. Яхонтова Т. В. Основи англомовного наукового письма : навч. посіб. для студентів, аспірантів і науковців. Львів : ПАІС, 2013. 220 с.

Допоміжна

5. Christensen L.L. The Hands-on Guide for Science Communications: a Step-By-Step Approach to Public Outreach. NY: Springer Science+Business Media, LLC, 2023.
6. Hogue A. First Steps in Academic Writing (The Longman Academic Writing Series) / A. Hogue. – UK: Pearson & Longman, 2012.
7. Jordan R. Academic Writing Course / R. Jordan. Harlow : Longman, 1998.
8. Jordan R. English for Academic Purposes / R. Jordan. Cambridge: Cambridge University Press, 2012.
9. Tarabian Kate L. A Manual for Writers of Term Papers, Theses, and Dissertations / Kate L.Tarabian. The University of Chicago Press, 2015.
10. Rosen J. L. The Allyn & Bacon Handbook / Leonard J. Rosen, Laurence Behrens. Allyn & Bacon, 1994.
11. Silvia P.J. How to Write a Lot: A Practical Guide to Productive Academic Writing / P.J. Silvia. USA: American Psychological Association, 2007.
12. Sowton C. 50 steps to improving your academic writing: Study book / Sowton Chris Garnet Education, 2012.
13. Sword H. Stylish Academic Writing / Helen Sword. Harvard University Press, 2012.

14. Templeton M. Public Speaking and Presentations / M. Templeton. USA: The McGraw-Hill Companies, 2010.
15. Wallwork A. English for Writing Research Papers / A. Wallwork. NY: Springer Science+Business Media, LLC, 2011.
16. Thaine, C., Hewings, M., McCarthy, M. (2012). Cambridge Academic English. An Integrated Course for EAP Advanced Student's Book. Cambridge University Press.
17. Wallwork, A. (2016). English for Academic Correspondence. Springer.
18. Wallwork, A. (2016). English for Presentations at International Conferences. Springer.
19. Wallwork, A. (2016). English for Writing Research Papers. Springer.